מארגען, 11 אזייגער

(א פראנצויזיש מעשה'לע)
פון ג. וועכטער

פעליקס שיראוו, א שניידער, א מענש אין די מיטעלע יאהרען, האט געהאט א ווייבעל — די 4־טע אין צאהל — א יונגע א שעהנע און א לייכטזיניגע.

מארסעלא אדער מארסי, ווי שיראוו פלעגט זי רופען פארצויגען, איז געווען א ווייבעל מיט אן אינטערעסאנטער פאר־גאנגענהייט. מען האט געשמועסט, אז שיראוו האט זי געטראפען צום ערשטען מאל ערגעץ אין א קאבארעט, טאקע באלד נאכדעם ווי ער איז צום דריטען מאל גע־וואָרען אן אלמן. ער איז אזוי פארכאפט געוואָרען פון איהר, אז ער האט נאך דעם זעלבען אוועגט געלעגט צו איהרע שלאנקע פיס זיין גאנץ פארמעגען.

מארסעלא האט אָנגענומען זיין פאר־מעגען. זי האט אבער דערצו אויך גע־מוזט אָנגעהיגן זיין רויטען קארק אין פאלבען, זיין שארבען, וואס איז געווען נאקעט און גלאנציג, ווי א קניל. זיין גאנצע האמעטנע פערזענלעכקייט. מילא, האט דאס מיידעל אודאי געמוזט טראכ־טען — אלץ בעסער ווי אפצופינסטערען יאהרען אין א לוסטיגען קאבארעט...

איצט איז זי מאדאם שיראוו און איז פארפלאָנטערט אין א נעץ פון רייכע קליידער און ציהרונג, פון אָן אויטאָמאָ־ביל מיט א נעגער און א שאָפער, פון א הויז א פאלאץ. דאס וואלט נאך געווען אזוי היטען. אלץ הייסט געהיט! שיראוו טרעט ניט אָפּ פון איהר אויף קיין מיי־נוט. וואס דארפט איהר מעהר, ער געהט אפילו מיט איהר צום פרזידיר, צו דער פראנצויזישער מאָדיסטין א. א. וו. זינט זי איז געוואָרען פרוי שיראוו — שוין באלד א יאהר — האט זי כמעט ניט אויסגערעדט א וואָרט צו א מאן, וואס זאל זיין אינגער פון 50 יאהר.

דאך הערשט צווישען דעם ניט גלייי־כען פאָרעל א שלום בית, וואס מען כעב זיי באמת מהנא זיין.

הער שיראוו צאהלט די רעכענונגען ווי א טאטע — ער האט פון וואס, און מארסי צאהלט איהם דערפאר צוריק אמאל מיט א שמייכעל, אמאל אפילו מיט א גלעט איבער דער נאמבע.

דער פארגאנגענער ווינטער איז פאר שיראוו'ן געווען זעהר א שווערער. אזוי פיעל טעאטער־פארשטעלונגען, אזוי פיעל בעלער. איהר קענט זיך גארנישט פאר־שטעלען, ווי שווער עס איז פאר א מיי־טעליהרינגען רייכע מאן צו האבען א יונג ווייבעל. וואס מען דארף היטען. אלעס איז פול מיט אזוי פיעל געפאהרען.

אבער דער ווינטער איז פארבייי. עס איז געקומען דער זומער.

— א צייט וועל איך זיך קענען אביי־סעל אויסרוהען — האט הער שיראוו גע־זאגט צו זיך אליין.

ער איז אוועקגעפאהרען מיט מאר־סעלען אין א רייפען האטעל ביים ים.

גלייך ביים אָנקומען אהין, נאך איי־דער הער שאפער האט אריינגעפיהרט דעם אויטאָמאָביל אין גאראדזש אריין, האט ער איבערגעקוקט די נעמען פון אלע געסט אין האטעל.

— איך זעה דא קיין איין באקאנ־טען ניט — האט ער געזאגט צו מארי סעל'ן.

ער איז געווען צופרידען צו פארבלי־בען אין דעם האטעל אזוי לאנג, ווי עס וועט זיך נאר לאזען.

אבער שוין אויס'ן אנדערען טאג, האט שיראוו געהאט אן אומאנגענעהמע איבעררעשונג.

אריינקומענדיג האט ער געטראפען מארסי'ן, ווי זי איז זיך געשטאנען אין גערעדט מיט א פרעמדען יונגעלמאן אין לאנגע וואָלענע זאָקען און קראקאדילען־שיך.

(פארזעצונג פון פריהדיג 4)

וואָרען און ווען מען האט דו טרעפן פאר־גליכען, איז קלאר געוואָרען, אז דאס זע־גען די שפורען פון איהרע פוס־טריט.

די שפורען פון די פוס־טריט האבען געוויזען, אז מרס. לאנג איז פון דער ראי־שין געגאנגען ארונטער דורך די טרעפ פון דעם זומפיגען ברעג און האט שפא צירט א שטרעקע פון 75 פוס ביים וואַ־סער. דער נאנצער ברעג איז אבער א זומפיגער. טא פארוואס זשע זענען די שפורען אויף איין פלאץ פון דעם זומפ געווען דייטליכע און אויף דעם זעלבען זומפ זענען אלע אנדערע שפורען פון איהרע פוס־טריט אפגעווישט געוואָרען? אז זי האט זיך ניט אריינגעוואָרפען אין וואסער. דאס איז אויך געוואָרען קלאהר פון די פוס־טריט וואס האבען געוויזען, אז זי האט שפאצירט צום וואסער און פון דארט צוריק.

איבערגלויבישע מענשען וועלען מיט הונדערט יאהרען שפעטער נאך דער־צעהלען די מעשה וועגען דער שעהנער מרס. לאנג, וועלכע איז געפאנגען גע־וואָרען פון שרים וואס האבען זי אין גרויען פריהמארגען אוועקגעשלעפט צו זיך. די מענשען וועלכע וואוזגען ניט אין מעמפיס, וועלען אין א פאר יאהר ארום פארגעסען די נאנצע געשיכטע. אבער דער מאן מיט דעם קינד וואס זי האט איבער־געלאזט. זיי וועלען דיעזע טראגעדיע ניט קענען פארגעסען אזוי לאנג ווי זייערע אויגען וועלען זיין אפען. סיידען מרס. לאנג וועט געפונען ווערען א טויטע אדער א לעבעדיגע מיט יאהרען שפעטער.

קען דאס מענשליכע לעבען פארלענגערט ווערען ביז הונדערט און פערציג יאר?

די מעטאָדע פון פארלענגונג... אן אויספיהרליכע ערקלערונג וועגען דעם.

פון פראָפעסאָר ס. וואָראָנאָף

זיך נאך פארגעניגענס, און איבערהויפט אלע אומגינסטיגע באדינגונגען, אונטער וועלכע מיר לעבען היינטיגע צייטען, און וועלכע ניט מיר קאָנען איבערביטען, נאר דאס רוב פון אונז וויל ניט איבערבייי־טען.

איך וויל דערפאר אויסמיידען געבען עצות, וועלכע קיינער קען ניט פאלגען. איך קען נאר זוכען מיטלען געבען אנקו־מענדיגע קראנקהייטען.

לאָמיר זיך פארקלעהרען וועגען דעם, וואס אפארשט קען געטאן ווערען, אום צו פארלענגערען דאס מענשליכע לעבען אונ־טער וועלכע מיר לעבען היינטיגע צייטען.

מיט דעם צוועק מוז מען זיך פריי־הער פון אלץ אָפּגעבען א גלייכען חשבון וועגען דעם וואס אזוינס רופט ארויס אלטקייט — און אלטקייט באדייטעט אויסגענוצטקייט פון אונזער קערפער — און וועלכע אורזאכען פיהרען צו אונזער טויט.

ווי באקאנט באשטעהט דער מענש־ליכער קערפער פון ביליאָנען צעלען, וועל־כע בילדען אונזערע אָרגאנען, מוסקולען, נערוועז א. ז. וו.

די דאזיגע צעלען געפינען זיך ניט אין איביגער רוה.

יעדע פון זיי בילדעט אין א באַ־שטימטער צייט נייע, יונגערע צעלען וואָס פארנעהמען דעם פלאץ פון די אלטע.

אין דער צייט ווען מיר זענען סינ־דער און שפעטער ווען מיר זענען נאך אלץ יונג, בייטען זיך אלע צעלען פון אונזער אָרגאניזם אלע זיבען יאהר.

די נייע צעלען גיבען אכטונג, אז אונזער אָרגאניזם זאל דיכטיג ארבייטען, וואָס עלטער אבער מיר ווערען, אלץ מעהר אָפּגעשוואכט ווערט אט דער פּראָ־צעס פון דער באנייאונג פון די צעלען.

די אלטע צעלען בלייבען, שטערען דעם אָרגאניזם, עס ווערט אלץ וועניגער יונגע אקטיווע צעלען, די ארבייט פון אלע אונזערע אָרגאנען ווערט אָפּגעשוואכט דער אָרגאניזם אונזערער פארלירט זיין כח, און עס וועלט איהם שווער צו באַ־קעפען קראנקהייטען.

פון דעם מאָמענט אן האבען מיר שוין ניט אין זיך די נויטיגע ענערגיע צו באקעמפען קעלט, געפעהרליכע באקטע־ריעס, ווערימלאך, וואס טראגען פאנאנ־דער קראנקהייטען), אינפעקציאָנען (אנ־שטעקונגען). מיר הויבען אן צו פארלי־רען די מלחמה מיט דעם טויט, און דער־נעהנטערען זיך אלץ מעהר און מעהר צו איהם.

אנדערע נארמאלע מעגליכקייטען ווערען אויסגעשעפט.

מיר ווערען קרבנות פון מארד.

יעדער מענש, וואס שטארבט אין גלטער פון זיבעציג ביז ניינציג יאהר, איז א מענש, וועמען כען האט ערמאר־דעט.

מיר מוזען דעריבער געפינען מיט־לען צו פארמיידען אזעלכע מארדען, אויס־זוכען וועגען וואס זאלען פיהרען צום אָפּ־היטען די ענערגיע פון אונזער אָרגאניזם. מיר זאלען אומשטאנד זיין צו באקעמפען אלע שונאים, וואס פאלען אויף איהם אן.

דערגרייכען דאס קען מען נאר מיט איין וועג: צווינגען אונזערע צעלען אנצו־נעהמן מיט זייער ארבייט פון פראדוצירען נייע צעלען, יונגע און שאפונגס קרעפ־טיגע, וואס זאָלען פארזיכערען דאס רע־געלמעסיגע פונקציאָנירען פון יעדעס פון אונזערע אָרגאנען אונזער גאנצען לעבען לאנג, און ניט נאר דאס, וועגן מיר זענען יונג.

אונזערע צעלען טארען ניט איבער־רייסען זייער שאפונגסקרעפטיגע ארבייט.

זיי מוזען אנגעהן מיט זייער שטענ־דיגען באנייען זיך און מיט דעם פארוי־כערען די ריגעווערינגסייט פון אונזער קער־פער און דאס הארמאָנישע פונקציאָנירען פון אלע אונזערע אָרגאנען.

אין די היינטיגע צייטען ווייסען מיר ווי אזוי דאס צו דערגרייכען.

מיר ווייסען, אז די וויכטיגע ארבייט פון אונזערע צעלען הענגט אָפּ פון דער נוצליכער ווירקונג פון אונזערע גלענדען. וועלכע האלטען אויף דאס לעבען פון אלע צעלען.

אזוי לאנג, ווי די דאזיגע גלענדען זענען יונג און ברענגען אריין אין דעם בלוט ענערגיע ווערטפולע פראדוקטען, האלט־טען אונזערע צעלען אן זייער ענערגיע, און באנייען זיך יעדעס מאָל.

צום באדויערען אבער ווערען די גלענדען אליין מיט דער צייט עלטער, דאס הייסט זיי ווערען פארשטאפט מיט אָפּגעלעבטע צעלען, וואס סענען זיך שוין ניט באנייען.

אין יעדער גלענד פאלט אָפּ די צאהל פון די יונגע צעלען, און זייער טעטיגקייט כרעכט זיך איבער.

די גלענד ארבייט אויס אלץ וועניגער און וועניגער נוצליכען מאטעריאל, און דו ווירקונג פון דער גלענד אויפ'ן אָרגאניזם ווערט אלץ קלענער און קלענער.

אין דער זעלבער צייט הערען אויף די צעלען וואס באקומען ניט גענוג לעב־בענס־שטאָף פאר זיך, צו זיין אקטיוו ווי זיי וואלטען באראפט זיין.

איינע פון זיי ווערען הארט, באַ־קומען סקלעראָז איינגעשאפטען און באַ־נייען זיך שוין מעהר אָבערהויפט ניט.

דער טויט באוויזט זיך הינטער אונ־זערע טירען.

און דער מענש וואס וויל ניט פאלען א קרבן אין דער דאזיגער מלחמה וועל־כע איז פאר איהם אין פאראויס א פאר־שפיעלטע, האט נאר איין וועג, ווי אזוי זיך צו ראטעווען, און דער דאזיגער וועג באשטעהט אין דעם, אז מען זאל פארבוי־טען די אָפּגעלעבטע, אויסגענוצטע גלענ־דען אויף נייע, אקטיווע, וועלכע זאלען קענען אריינזופען לעבען אין אלע אר־בעריגע צעלען פון אונזער אָרגאניזם, און צווינגען זיי בילדען נייע צעלען, און דורך דעם פאריינגערען אונזער קערפער.

דער דאזיגער וועג ניט אונז א מענ־ליכקייט צו לעבען ביז הונדערט און פער־ציג יאהר. אזא עלטער קען אבער דער־גרייכט ווערען נאר דאן, אויב מיר וועל־לען בלייבען יונג און שטארק און ניט אויפהאלטען זיך אין א פארעלטערטען שוואכען צושטאנד, אויף דעם וועג בין איך געגאנגען, ווען איך האָב אויסגעאר־בייט די מעטאָדע פון אריינברענגען נייע גלענדען אין דעם מענשליכען אָרגאניזם.

דאס פארזיכערט דעם מענשליכען אָרגאניזם פונקט אזוי ווי א נייער צווייג צוגעבראכט צו א אלטען בוים, מאכט איהם יונג.

אין אונזער צייט איז דער קאָנט פאר עקזיסטענץ פיעל שטארקער, ווי ווען עס איז פריהער; געלטען ווען א מענש דער־שלאָזט זיך עפעס צו א מעהר אָדער ווע־ניגער געזיכערטער שטעלונג אין לעבען איידער ער איז פופציג אָדער זעכציג יאהר אלט.

ביי דעם עלטער האט זיך דער טענש אָנגעזאמעלט נענוג פרפאהרונג, און איז דייף פאר וויכטיגער ארבייט אויף אלע געביטען פונ'ם מענשליכען לעבען.

צום אומגליק אבער מוז ער זיך נאר־דע שוין קלייבען אין וועג אריין אין גרוי־טען זיך צום טויט. נעדארפט אבער וואלט ער נאר גרייטען זיך צום בעסטען טייל פון זיין לעבען. ער האט אָפּגעלעבט ערשט א העלפט פון זיינע יאהרען.

מיר איז אויסגעקומען דורכצומאכען העפער פון דריי טויזענט איבערזעצונגען פון גלענדען. צווישען מיינע פאציענטען זענען אייניגע וואס האבען דורכגעמאכט די אָפּעראציע אין עלטער פון 83 יאהר, יעצט ווען זיי זענען ניינציג יאהר אלט, יונגער ווי זיי זענען געווען אין עלטער פון 55.

זייער פארשטאנד איז קלאהר, און שארף, זייערע הערפערס שטארק, און זיי ערע לעבענס געווידמעט דער ארבייט.

איך בין גליקליך וואס מיר איז גע־לונגען צו שענקען דער מענשהייט דאס טייערסטע, וואס איז דא אויף דער וועלט: לעבען און ענערגיע, יוגענט פון דעם קערפער און פון דער נשמה, און איך האָב אלע גרונדען צו גלויבען, אז זיי קענען לעבען ביז דעם מענשליכען נאר־טיליכען עלטער פון 140 יאהר.

די נעהיימניס

אויסגעשריבען פון פראָפעסאָר ס. וואָראָנאָף

אין וואָרשע שרייבט מען:

א סטודענט — א זוהן פון רייכע אידישע עלטערען, האט זיך פארליעבט אין זייער קריסטליכער דיענסט, וועלכע איז די טאָכטער פון א געוועזענעם רוסי־שען פולקאָוניק, און באשלאָסען מיט איהר חתונה צו האבען.

וועגן זיינע עלטערען האבען באמערקט אז דער יונגערמאן איז אויף אן אמת פארליעבט אין דער דיענסט, האבען זיי איהר חתונה צו האבען.

זיי האבען אבער דערמיט גארניט אויסגעפיהרט. דער פאהליבטער סטו־דענט איז די טעג געקומען מיט דעם מייר דעל קיין וואָרשע, וואו זי האט זיך מגייר געווען און ער האט מיט איהר חתונה געהאט כדת וכדין.

אויסגערעדעט צו איהר, זי איז געבליבען שטעהן מיט א האלב אָפּגעגעם מויל.

אין אוועגט האט שיראוו דאך גע־מוזט זיך מודה זיין פאר זיין ווייבעל:

— ביזט געווען גערעכט — האט ער געזאגט — איך גלויב, אז איך האָב זיך היינט פארקיהלט.

— איך האָב דיר אָבער געזאגט, אז דו זאָלסט זיך ניט באָדען — האט מארסי אָנגערופען:

— אויב דו ווילסט זיין א גוט מיי־דעלע, מארסי, וועסטו מיר אויסשמירען די פלייצע מיט יאדינע.

מארסי האט געקראגען א פלעשעלע יאָדינע, שיראוו האט ארונטערגעצויגען דאס העמד. האט אָנגעבויגען די פלייצע און זיין ווייבעל האט איהם גענומען אויסשמירען.

אויף מארגען האט א הייסע זומער־דינע זון פארפלייצט דעם ברעג ים.

שיראוו האט זיך געפיהלט אויסגעצו־כענט. קיין סימן פון דער נעכטיגער ברע־כעניש אין פלייצע.

ווען ער האט דערזעהן, אז מארסי קלייבט זיך ווידער צו נעהן צום ים, האט ער איהר גלייך געלאָזט וויסען:

— איך געה זיך אויך באָדען.

— ווי דו ווילסט — האט מארסי געזאָגט — אבער געדענק, זאָלסט זיך ניט באקלאָגען אין אוועגט אז עס שטעכט דיר.

זיי זיינען אוועק צוזאמען צום ים. פראנקפורטער איז שוין דאָרט געווען, ארויסקוקענדיג מיט אומגעדולד אויף זיין שעהנער שילערין.

שיראוו האט אלץ ניט פארשטאנען, וואס זיין יונגע שילערין, ווינקט צו איהם און וואס זי מיינט איהם דא אָנציא־ווייזען:

ווען שיראוו האט זיך א ווייל פאר־קוקט האט פראנקפורטער ווידער אייני־גערוימט מארסי'ן די נעכטיגע פראגע:

'ווען וועלען מיר קענען זיך טרעפען אונטער פיער אויגען?"

מארסי האט איהם דערויף גארנישט געענטפערט, נאר אָנגעוויזען איהם מיט די אויגען אויף דעם מאנס פלייצע.

יענער האט זיך ניט געכאפט וואס זי מיינט דערמיט. נאכאמאל און נאכאמאל האט מארסי געוואונקען, ווייזענדיג אלץ מיט די אויגען אויף איהר מאנס גרויסע פלייי־צע.

ווען שיראוו איז צוגעקומען נעהעני־טער האט פראנקפורטער איבערגעלייענט אויף זיין אומשולדיגער פלייצע דאָרט וואו דער באד קאסטיום איז געווען טיעף אויס־געשניטען אָט די ווערטער:

"מאָרגען עלף אויינער".

דאָרף מען אייך, ליעבער לעזער, נאך דערקלעהרען, אז די ווערטער אויף דער פלייצע זיינען געווען אויפגעשריבען מיט יאָדינע. מיט מארסי'ס איינענער האנ־שריפט?

זי האט איהם גוט אויסגעשמירט די פלייצע פאר זיין מאָלד!...

אידישע מאטיווען ביי אנדערסענען

פון אברהם אדלער

ווען הויבט אויף דעם קאָפּ — האט שיראוו געהערט יענעמס שטימע — האט קיין מורא ניט. נעהמט צונויף די אראָעמס. אזוי. זעהר גוט. איצט די פיס, שרעקט זיך נישט, איך האלט אייך צו. איך וועל אייך ניט אפלאָזען.

שיראוו האט אויף קיין רגע ניט ארונ־טערגענומען פון דעם פאָרעל די אויגען. ער האט אויך געהאלטען אָנגעשפּיצט די אויערען צו הערען, וואס זיי האָבען אלץ צו רעדען צווישען זיך.

פראנקפורטער פון זיין זייט האט אויך יעדע ווייל געוואָרפען קרומע בלי־קען צום ברעג. ער האט געהלש'ט עפּעס צו זאָגען צו מארסין, אָבער געה, מאך, אז יעדער טרעט גאָר ניט אָפּ פון זיי.

אין אוועגט, אין האָטעל, האט מארסי זיך אָנגעפרעגט ביים מאן:

— רעכענסט טאקע זיך צו באָדען אָפט?

שיראוו האָט איהר געענטפערט גאנץ פריינטליך:

— אזוי אָפט ווי דו אליין וועסט זיך באָדען.

אויף מאָרגען האט זיך גראד גע־שטעלט א היהלער טאג.

— וועסט זיך היינט באָדען אין אזא קעלט? — האָט איהם מארסי ווידער א פרעג געטאן — ווען זי האָט זיך גענומען גרייטען צו געהן צום ים.

— געוויס וועל איך זיך באָדען — האָט שיראוו געענטפערט.

דער ברעג איז געווען כמעט ליידיג, פראנקפורטער האָט אָבער ניט פארפעהלט צו קומען.

שיראוו האָט ווידער געכאפּט א צי־טער אין זיין באד־קאָסטיום וואס איז געווען שטארק אויסגעשניטען ארום האלז.

— וועסט זיך נאָך פארקיהלען — האָט איהם מארסי געוואָרענט, ווען זי האָט ווידער געזען, ווי שו טרייסלט זיך איהם פון קעלט די קניה...

— דארפסט פאר מיר גאָר קיין מורא ניט האָבען — האָט שיראוו אפּגע־ווענדט פון זיך זיין ווייבעלס גוט האר־ציגקייט אין איז ...ווייזן אוים, איהר אויף צו להכעיס אדריין זיך אָפּטוקען אין קאלי־טען יום.

פראנקפורטער האָט דערווייל הינ־טער זיין פלייצע געפּרואוווט זיך צוזאמענ־ערענען מיט מארסין, מיט די בלויע ליפּען האָט ער ארויסגעשעפּטשעט:

— ווען וועלען מיר זיך קענען זעהן אונטער פיער אויגען?

מארסי האָט פארשטאנען די פראגע דורך די באוועגונגען פון זיינע ליפּען. זי איז געווען גרייט אויף צו ענטפערען, אויך מיט די בלויע ליפּען.

אָבער אין דעם זעלבען מאָמענט האָט איהר מאן זיך אויסגערעדעט צו איהר:

— הער פראנקפורטער, הער שיראוו, און זי האָט זיך געווענדעט צו איהר מאן:

— הער פראנקפורטער איז געווען אזוי פריינטליך און האָט מיר אָנגעבאָטען צו לערנען מיר שווימען. מארגען פינף אזייגער וועט ער מיר געבען די ערשטע לעקציע.

— איך וואָלט דיך אליין געקענט לערנען, ווען דו וואָלסט מיך געווען בע־טען — האָט שיראוו א זאָג געטאן גאָר אהן צערעמאָניעס.

מארסי האָט א קוק געטאן אויף איהם מיט א געצוואונגענעם שמייכעל און געפרעגט:

— קענסטו דען שווימען? פאר־וואָס האָסטו עס מיר קיינמאָל ניט גע־זאָגט!

ארום פינף אזייגער איז מארסי גע־קומען איינע אליין אין א שפּאָגעל נייעם באד־קאסטיום, וואָס האָט אזוי רייצענדיג געצייכענט איהר מיידלשע פיגור. פראנק־פורטער איז געווען גאָר אין זיבעטען הי־מעל פון זיין שילערין — אזא שעהנהייט, אזא בליהענדע שעהנהייט!

אָבער אין א פּאָר מינוט נאָך איהר אָנקומען, האָט זיך אויך באוויזען אויף דעם ברעג, ווי פון דער ערד אויסגעוואקס־סען — ווער מיינט איהר? — הער פע־וויעבעל, געטראָגען א נייעם באד־קאסטיום מיט א טיעפען אויסשניט ארום האלז.

מארסי האָט זיך געווונדערט: וואו האָט ער עס געקראָגען, א נייעם באד־קאסטיום? זי איז געווען זיכער, אז ער האָט איהם ניט געבראכט מיט זיך פון שטאדט.

ניט ווילענדיג האָבען זיך די ליפּען איהרע פארשנורעוועט אין א מיינע פון פאַרדרוס, ווען זי האָט איהם דערזעהן.

— וואָס דו געהסט זיך אויך באָ־דען?

— פארוואָס דען נישט? — האָט ער איהר געענטפערט מיט א פראגע.

— נו, און דיין רהומאטיזם?

שיראוו האָט געשוויגען, לאָזענדיג מארסי'ס לעצטע פראגע אָהן אן ענטפער.

ער האָט פאָרזיכטיג אריינגעשטעלט א פוס אין וואסער אריין און זיך גלייך צוריקגעכאפּט: "פאלץ!"

מארסעלא און פראנקפורטער זענען אריין אין וואסער אָהן מורא.

עס איז געווען א הייסער טאג און דאָס וואסער איז געווען זעהר וואָרעם. שיראוו איז געשווענגען אויפ'ן ברעג און האָט געכאפּט א ציטער, אין מיט הארצ־וועהטאג צוגעזעהן ווי א פרעמדער יונגער איז געווען גרייט איהם צו ענטפערען, אויף מיט די בלויע ליפּען. אָבער אין דעם זעלבען מאָמענט האָט איהר מאן זיך אויסגעדרעהט צו איהר, זי איז געבליבען שטעהן מיט א האלב אָפּגעגעם מויל.

אין אוועגט האָט שיראוו דאָך גע־מוזט זיך מודה זיין פאר זיין ווייבעל:

— ביזט געווען גערעכט — האָט ער געזאָגט — איך גלויב, אז איך האָב זיך היינט פארקיהלט.

— איך האָב דיר אָבער געזאָגט, אז דו זאָלסט זיך ניט באָדען — האָט מארסי אָנגערופען:

— אויב דו ווילסט זיין א גוט מיי־דעלע, מארסי, וועסטו מיר אויסשמירען די פלייצע מיט יאדינע.

מארסי האָט געפראגען א פלעשעלע יאָדינע, שיראוו האָט ארונטערגעצויגען דאָס העמד. האָט אָנגעבויגען די פלייצע און זיין ווייבעל האָט איהם גענומען אויסשמירען.

אויף מאָרגען האָט א הייסע זומער־דינע זון פארפלייצט דעם ברעג ים.

שיראוו האָט זיך געפיהלט אויסגעצו־כענט. קיין סימן פון דער נעכטיגער ברע־כעניש אין פלייצע.

ווען ער האָט דערזעהן, אז מארסי קלייבט זיך ווידער צו נעהן צום ים, האָט ער איהר גלייך געלאָזט וויסען:

— איך געה זיך אויך באָדען.

— ווי דו ווילסט — האָט מארסי געזאָגט — אָבער געדענק, זאָלסט זיך ניט באקלאָגען אין אוועגט אז עס שטעכט דיר.

זיי זיינען אוועק צוזאמען צום ים. פראנקפורטער איז שוין דאָרט געווען, ארויסקוקענדיג מיט אומגעדולד אויף זיין שעהנער שילערין.

שיראוו האָט אלץ ניט פארשטאנען, וואָס זיין יונגע שילערין, ווינקט צו איהם און וואָס זי מיינט איהם דא אָנציא־ווייזען:

ווען שיראוו האָט זיך א ווייל פאר־קוקט האָט פראנקפורטער ווידער איינ־גערוימט מארסי'ן די נעכטיגע פראגע:

'ווען וועלען מיר קענען זיך טרעפען אונטער פיער אויגען?"

מארסי האָט איהם דערויף גארנישט געענטפערט, נאר אָנגעוויזען איהם מיט די אויגען אויף דעם מאנס פלייצע.

יענער האָט זיך ניט געכאפּט וואָס זי מיינט דערמיט. נאכאמאל און נאכאמאל האָט מארסי געוואונקען, ווייזענדיג אלץ מיט די אויגען אויף איהר מאנס גרויסע פלייי־צע.

ווען שיראוו איז צוגעקומען נעהעני־טער האָט פראנקפורטער איבערגעלייענט אויף זיין אומשולדיגער פלייצע דאָרט וואו דער באד קאסטיום איז געווען טיעף אויס־געשניטען אָט די ווערטער:

"מאָרגען עלף אויינער".

דאָרף מען אייך, ליעבער לעזער, נאך דערקלעהרען, אז די ווערטער אויף דער פלייצע זיינען געווען אויפגעשריבען מיט יאָדינע. מיט מארסי'ס אייגענער האנ־שריפט?

זי האָט איהם גוט אויסגעשמירט די פלייצע פאר זיין מאָלד!...

א אידישער סטודענט האָט חתונה מיט א רוסישען פולקאָווניק'ס טאָכטער

פון וואָרשע שרייבט מען:

א סטודענט — א זוהן פון רייכע אידישע עלטערען, האָט זיך פארליעבט אין זייער קריסטליכער דיענסט, וועלכע איז די טאָכטער פון א געוועזענעם רוסי־שען פולקאָווניק, און באשלאָסען מיט איהר חתונה צו האבען.

וועגן זיינע עלטערען האבען באמערקט אז דער יונגערמאָן איז אויף אן אמת פארליעבט אין דער דיענסט, האבען זיי איהר חתונה צו האבען.

זיי האבען אבער דערמיט גארניט אויסגעפיהרט. דער פאהליבטער סטו־דענט איז די טעג געקומען מיט דעם מייר דעל קיין וואָרשע, וואו זי האָט זיך מגייר געווען און ער האָט מיט איהר חתונה געהאט כדת וכדין.

רוקחס

כשר אלומינום קלינזער

מאכט אייערע אלומינום כלים גלאנצען און פינקלען ווי נייי. ריינינט און פאלישט א״ה אנשטרענגונג, שאדט ניט די הענד.

כשר לפסח

היט זיך פאר נאכגעמאכטע!

זו באקומען אין אלע גראָסערים

I. ROKEACH & SONS, Inc.
Brooklyn, N. Y.